

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A fejérmegyei gazdasági-egylet, községi jegyzők, iskolatanács és a tanítók egyletének közlönye.

Megjelen minden vasárnap.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.

1872. június 2-án.

22. szám.

III. félévi folyam.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár“ szerkesztőségnek címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményekérti díjak a „kiadó-hivatal“

Klökner Péter könyvkereskedésében vétetnek fel.

Nyiltérbeni közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Iparszövetség.

II.

Az új ipartörvény életbe lépett, s folyó hó 15-én a századokon át oly nagy szerepet játszott czéhrendszer, — régi iparosaink annyira féltett kincse — végleg elenyészik.

Visszatekintve multunkba, különösen a középkort megalkotó viszonyokra, melynek egyik teremtménye volt a czéhrendszer, lehetetlen, hogy ezen — iparunkkal annyira összeforrott — intézményről, elbukása utolsó óráiban pár szóval meg ne emlékezzünk.

Midőn az ókori viszonyok vajadásai közt Krisztus vallásának centralizáló szelleme összefűz az ókor állami omnipotentiáját a középkori személyi individualizmussal, a középkori állami és társadalmi szervezet lassanként e három vegyülekéből megalakult, — s a többi intézmények között kifejlődött a czéhrendszer.

Mi teremté és alkotó ez intézményt?

A kor szelleme.

Amint társadalomban az egyén az ököljog ellenében védelemre szorult, s ezt a hűbéri intézményben fel is lelő, ép úgy védelemre szorult akkor ez ellen az ipar, — s ezt a czéhrendszer védőbástyái közt fel is találá.

A városok zárt falai közt — ez volt egyedüli biztos helye az akkori iparnak — mindenütt egy szorgalmas elem működött az ipar különböző ágaiban, — de e kor durva viszonyai közt nem volt elég védelem a vár bástyája, magában a várban még az egyes iparágak közt is ily védőbástya kellett, melynek védszárnya alatt élhetett az iparos, — s fejlődhetett maga az ipar, a társadalom ezen kényes eleme, mely akkor, mint a hogy a dél meleg égöve alól nyugatra vitt növény csak az üvegház mesterséges melege alatt élhet — ép így

fejlődhetett ki csirájából — ily mesterséges meleg üdítő hatása mellett — az ipar is nálunk Magyarországnban.

Ezután hosszú századok következtek egymásután, az emberiség lépésről-lépésre haladt előbbre, míg nem azon pontra jutott, melyben középkorias köntösét levetni, s a kor viszonyaihoz mért új alakot ölteni kellett.

A társadalom régi egyedüli irányadó basisa, — a földbirtokos elem s ennek kizárólagos uralma — dűledezett mindenütt, s felül kerekedett egy új elem, — mely mind anyagi, mind szellemi tekintetben progressiv elemmé lett a társadalomban, s ez új elem az iparos és kereskedő lett.

Évtizedeken át versenyzett a régi conservatív, és az új progressiv elem egymással, — e verseny végre véres forradalmakat szült, melyekben mindenütt az új — progressiv elem győzött, — s az államban is azon helyre küzdte fel magát, hova a társadalomban már azelőtt, — önmagától — a czéhek védszárnyai alatt leginkább emelkedett.

Ezen újabb átalakulás, mely e század első felében megijfítá majd egész Európát — új szellemet teremtett az emberben — új irányt mutatott a haladásra.

Ez új szellem — a szabadság szelleme volt, mely átlengé minden újabb intézményeinket — az újabb irányt — a szabadság vezérirányja jelölé ki, s világítá meg a haladás göröngyös útjait.

Ez új szellem menté fel az ipart is békőiből, — és iparunk megszűnt üvegházi növénynek lenni, nem szorult már annak mesterséges ápolgatására — a szabadság szelleme, — ennek természetes melege — lett egyedüli élető elemé, — mely alatt iparunk ismét új irányt, új lendületet nyert, míg az az állam, mely iparát továbbra is üvegházi növénynek tekintve, mesterséges eszközökkel akará támogatni, — annak ipara folyton satnyult, s iparosai naponkint jobban rongyosodtak.

Hazánk egyike volt azon államoknak, mely sokáig — mostoha viszonyai között — nem segíthető elő ez átalakulás, — s iparunk régi békőiba szorulva egyre sűlyedt, s vele iparos osztályunk is lépésről-lépésre esett a nyomorúság örvényébe, míg nem újabb alkotmányos viszonyaink közt e téren is annyira juthatánk, hogy az iparunk fejlődését gátló intézmény utolsó foszlányai is f. hó 15-én elenyésznek.

E kis eltérést, — szükségesnek láttam felemlíteni azért, — hogy csak röviden is indokoljam, — a czéhrendszerrel oly nehezen megvalni akaró, s tőle könnyes szemekkel bucsuzó iparos polgáraink előtt, — hogy ez intézményt nem a minden ároni újítási viszketeg, — hanem a kor szelleme buktatá el — ép úgy, mint hajdan megteremté, s midőn a törvényhozó hatalom annak megszüntét kimondá, csak a kor parancsszavának engedelmekedett.

De most — iparos uraim, — önökön van a sor, hogy az átalakulás nehéz napjaiban a kétségbeesés helyett férfias erélylyel küzdjenek meg az újabb akadályokkal.

Az állam, a czéhrendszer megszüntetésével elhárítá önök előtt a haladás legnagyobb akadályát, az iparszabadság kimondásával tért nyitott a legnemesebb versenyre — többet nem tett, — de többet meg most nem is tehetett, — a többit tegyék meg egyelőre önök.

Folyó hó 15-ke után már teljesen önmagukra hagyatva állnak, kitéve a legerősebb versenyeknek, — s ha még sokáig tanakodnak és önmagukról ideje-korán nem gondoskodnak — kitéve versenyzőik általi eltipratásnak.

Hogy ettől megmeneküljenek, gyűjtsék össze a véderőt minden támadás ellen, — e véderő egyedül önmagukban rejlik: — egyesüljenek!

A czéhrendszer hátrányai e hó 15-én végleg el-

TÁRCZA.

A szerelem.

Ha van érzelem, — mely az összes emberiség noszára befolyással van, s melyről a világ valamennyi nemzetének költői legtöbbet irtak, — úgy ez érzelem nem lehet más, — mint a szerelem.

Mennyit tanulmányozták már e világot kormányzó érzelmet, s még csak annyiban sem jöttek határozott megállapodásra, — hogy indulat-e ez vagy szenvedély.

Természetes is, — hogy ily dolog tanulmányozása igen nehéz, mert a ki egyszer ezzel kezdett foglalkozni, — annak előbb a szép nem között egy mintaképet kellett felfedezni, a ki tanulmányozásának irányt adjon, — s ha egyszer ily mintára akadt, — az már az érzelmelek labirintjába annyira eltévedt, — hogy csak is ideálja által nyújtott Ariadne fonál segítségével szabadulhatott ismét vagy a házias élet labirintjébe, — s ekkor ismét csak más szemüvegen át kezdi ismerni a világot, vagy — ha Ariadne fonala elszakadt — s nem is találkozott egy másik gombolyag — akkor rendesen a tömkelegből azon az uton menekült ki, — mely a gyűlölet, s a misantropia sovár vidékére vezet, s így ez tanulmányozásában teljesen megbukott. A ki pedig a szívvilág e titkos örvényei közé be sem tekinthetett, az meg épen nem ismeri a rejtély titkait, — s így nem csoda, — ha a szerelmes költő rózsaszínben látja az egész világot, — s halomra írja légvárakról ábrándozó verseit, — a bukott szerelmes a keserű kétségbeesés fekete szemüvegén keresztül nézi a világot — főleg a nőt — elnevezvén őt ördögnek. Ezekből láthatja szíves olvasóm, — hogy e kényes tárgyról még legkevésbé elfogulatlanul az írhat, ki e rejtélyes tan theoreticus ismerete után a gyakorlati tanfolyamot a szív titkos világában már némileg ugyan megkezdte, — de az érzelmelek legbonyolultabb útján csak annyira ment előre

még, — hogy a szív kalauzolása mellett az ész is függetlenül a szívtől kutathat.

Nem tudom ugyan határozottan magamról sem, — e téren practizálásom alatt mennyire jutottam előre, ezt sokkal tisztábban láthatja az, a ki ennyire is már bevezetett, — de annyiról már is meg vagyok győződve, hogy az életben a mit szerelemnek neveznek — ritkán az, s rendesen csak annak egyik elsatnyult kinövése.

Ugyanis tagadhatlan tény, hogy ezen emberiséget összetartó és fentartó kápos, keletkezésére nézve két osztályra szakad; először az önzetlen tiszta szerelemre, másodsor az érdeken alapuló *egy* szerelemre — de a mit csak a világ tari szerelemnek, — s a mi lényegében csak pusztá látszat.

A mi az első osztályt illeti, — s a mi napjainkban oly ritka: az önzetlen szerelem — magából a szívből — két rokonszenvező lélek érintkezése folytán néha hirtelen — néha lassan támad.

A léleknek legtermészetesebb fogékonyágát a helyes nevelés teremti meg, s ez tartja a szívet is még legtisztább burkolatában. — Az így nevelt nőnél már alig lép 14 éves korában, a romlatlan szív egy titkos vágyat ébreszt fel, — s e vágy lesz alapja a lassan kifejlődő ábrándnak, — mely a tiszta lélek elé alakokat varázsol, s ez alakok közül egy — melyikkel a tiszta lélek rokonszenvezni kezd — megzavarja az ártatlan gyermek nyugalmát, s ez alak a valódi ideal fogalma.

Ez képezi az alakulás első stádiumát.

A felzavart lélek nyugtot keres, — de a szív a nyugalmat nem engedi, hanem inkább a lelket ösztönzi a külvilágban felfedezésére annak, — kinek képe és emléke a lélekbe vésvé van, mindaddig, míg az ideál a valóságban is fel nem fedeztetik, mi ha megtörtént, kész a fejlődés második stádiuma, mely már nyomát viseli a lélek zavarának a kül alakon is.

A fiatal leány ekkor még mindig nem tudja mi baja, felfedezett ideálja tekintete előtt zavart lesz — s az ártatlanság pirja futja át szép arcját, — mely

fokozza zavarát. Kertelni igyekszik lelk nyugalmának felzavaróját, — s ha tekintete elől menekült — a lélek még nyughatlanabb, — s erősen vonzza vissza ismét megvalósult ideálja közelébe.

A nyugtalanság és a vágy egymást üldözik, — s e kettőnek harcza oly szívből fakadó sóhajokat idéz elő, hogy e sóhajoktól önmaga is megijed.

Keresi a magányt s a csendet, — azt hiszi ott a lélek is csendesebb — s a mint egyedül van, szeme előtt lebeg ismét az, kinek tekintete elől menekülni óhajtott, s a csendes magány nem hogy nyugtot ad, — sőt inkább elősegíti a megsebzett szív édes fájdalmát. Álom nem jön a szemére, a lélek nyugtalansága már a testen is annyira meglátszik, — a sóhajok oly sürün követik egymást, hogy a gyengéd édes anya is figyelmessé lesz, s hamarabb fedezi fel a bajt, mint maga a kis beteg, — s siet is a leggyengédebben puhatolni a szív titkait.

Mi bajod kis leányom?

„Nem tudom.“

Rendesen így kezdődik a vallatás, ez meg az első rendes válasz.

Az édes mama azonban gondos szemével körültekint, szemébe néz az ártatlan leánynak, s ez anyai éles tekintet lehat a szív mélyéig — könnyeket csal a kis leány szemére, ez ártatlan könnyek közt kitér az oly sokáig elfojtott fájdalom, s anyja karjai közé borulva — adja meg magát a kis bűnös a vallató bíró előtt, — ki nem kérdi már többé a baj okát, — mert tisztán látja, hogy e könnyek a szerelem harmadik és utolsó stádiumát jelzik, s nem is törekszik azt elfojtani, önmagáról tudja, hogy e bajnak csak egy orvosa lehet csupán, oly orvos — mely egykor őt is meggyógyítá, — mert önmagáról tudja, hogy a romlatlan tiszta lélekben csak is hason lélek és jellem tud oly őszinte és valódi rokonszenvet kelteni, — s nem is késik beteg leányát egyedüli orvosának — ki doctor létére önmaga idéző elő a bajt — gyógykezelése alá bocsájtani.

Amade.

temetve lesznek — mentsék meg annak minden előnyét, s támaszák új életre ez előnyöket az iparszövetségben. De mi hát az iparszövetség, kérdik sokan iparosaink?

Erre is pár szóval felelek. Egy oly társulat, mely a czéhrendszerben eddig rejlett, s a társulástól származó minden előnyöket magában foglalván, az iparosok tagjait képesekké teszi közös érdekeik megővésére, az elszegényedett iparostársak felségélyésére, a munkaerő értékének fokozására, az anyagi és szellemi tekintetbeni előhaladásra, mely társulat lehetővé teszi a kis iparosnak is a nagy iparossal a versenyt kiállni. Mindezen részletek hogy volnának legbiztosabban kivihetők, erről a jövő számokban. *Füredy.*

Ismertetés.

Székesfejérvári ásatások eredménye.

I.

Még 1864 ben jelent meg a hazai középkori építészet egyik legjelesebb kutatójától Henszlmann Imre úrtól, egy valóban érdekes, s a fejérvári ásatásokat részletesen tárgyazó munka, mely dacára annak, hogy mély tudományos buvárlattal a hajdan hirvevet, s így megyénket és városunkat legközelebb érdeklő — székesfejérvári főtemplom múltját építészeti s történelmi tekintetben tárgyalja, nemcsak hazánkban, — de még megyénk határai közt is, — csak inkább szakértők s régészet barátok előtt ismeretes. — Nem teszünk tehát felesleges dolgot, s nem elavult dologról szólunk, — ha röviden megemlékezünk ezen ásatásokról, s Henszlmann becses munkája nyomán, — annak eredményét röviden vázoljuk.

A templom alapításáról, történelmi múltjáról, itt csak röviden szólunk, kik annak történetét bővebben ismerni óhajtják, azok mélt. Pauer János cz. püspök ur becses műveiben eléggé kifejtve találják.

A székesfejérvári nagytemplom, mely hosszú vizsontagságok után, bár romjaiban még a múlt században is fennállt, Szent-István által alapítva s építve három nagy király által épített újra.

Mint a történelemből tudjuk, a basilika építését Szent-István a bolgár háboru legyőzésével. Keántól elszedett roppant kincsen kezdte meg. — Miután H. említett művében hosszasan s igen érdekesen bizonyította, hogy e basilika, de általában hazánk egyházi építészetére, az akkori német építészet nem gyakorolható a XI. század elején befolyást; „ellenkezőleg — mint 118. lapon mondja — a basilika mind egyszerű mérvéire, szélességére, hosszúra és apsis körére, mind oszloptöveire arányaira nézve tökéletesen meggyezvén Róma városának nagyobb basilikáival, mintáját ezek közt és nevezetesen Szent-Péter vagy Szent-Pál basilikájában találjuk. De van Szent-István basilikájának oly nevezetes része is, melynek előmintáját Rómában sem találják, és melyet, mert régebbi vagy egykoru példáját Európa nyugati tartományaiban sem ismerjük, eredetinek kell kinyilatkoztatnunk addig, míg hasonlóját a tartományokban kimutatni nem sikerülend. — Ezen jelentékeny részét pedig e négy sarkán álló, négy torony képezi.“ De maga a böles király az új művet nemcsak az isteni szolgálat helyéül építé kizárólag, hanem a netaláni támadások ellenében menhelyül is használandó, megerősíté. „Igy lön a fejérvári basilikában az erőd a templommal összekötve, s így valószínű, hogy a fejérvári basilikát oly mester építette, ki valamint a római nagy basilikát, úgy honunk római vármát is ismerte, mit talán ugy is fejezhetni ki: hogy ezen mester olasz volt, ki a Magyarországon akkor még létező régi római építményeket sajátos és különleges czéjja elérésére feltudta használni; így Szent-István basilikája magyar nemzeti építészeti iskolát képezett.“

Sz. István basilikájának későbbi története homályos előttünk, — az már a XII. század második felében mint ilyen nem létezett, mert az ásatások alkalmával előjött szobrászati s építészeti töredékek egy a XII. század második felében épült késő román stílus templom létezését tüntetik fel, mely H. ur véleménye szerint III. Béla király alatt építhetett. E második templom, — mely stíljére nézve késő román, a Szent-István-féle basilika s Róbert Károly csucsives stílus temploma közt épült; épen ezen III. Béla-féle templom tűz által történt többszöri elpusztulása kényszeríté Róbert Károlyt arra, hogy ősei temetkezési helyét, az így leégett fejérvári egyházat felépítse. Ki valóban az egyházat tökéletesen újra építé, mely alkalommal az előbbi építészeti stílus kora csucsives stíljével váltotta fel, mely Róbert Károly idejében már Európa szerzte divott.

A negyedik s így utolsó ujja építése a legnagyobb magyar király, Mátyás, az igazságos kormány alatt történt. E templom újítás egészen a kor stíljé, — a késő csucsives stílusban történt, különösen hasonlít az alby-i templom építészetéhez, mert mindkettő erősített templom, mindkettőjében benső tákok fordulnak elő. Mátyás templomának köve, hol régebbi töredék nem használtatott fel, — a sóskuti bányából származik és sokkal puhább a három régebbi templom kövénél. Mátyás építészé tehát anyagát már kevéssé válogatta, vagyis inkább könnyebben mivelhetőt keresett.

Az ásatások folyamában három templom padlózata szent Istváné, Róbert-é s Mátyás-é fordult eddig elő;

e három padózat H. ur tapasztalata szerint, következő mélységben van a jelenlegi utca-kövezet alatt. Szent István 100'-nyi, Róbert Károlyé 87'-nyi, Mátyásé 78'-nyi mélységben.

A templomon kívül — mondja H. — Mátyás, a már korábban levő sz. Magdolna, Afra és Katalin kápolnához, melyek utolsója egyszersmind Nagy Lajos sarkápolnája is volt, hozzá építette az egyház északi zárófalához saját mausoleumát, melynek, hogy helyet teremthessen, a templom odalán a régi szentélyt kelle hosszabítania; másrészt a szentélynek ilyféle hosszabítását, valamint maga az újabb stílus, ugy a hosszahajó négyszögének csekély hossza is különösen követelte. E munkát azonban a királynak mint látjuk, befejezni nem sikerült, sőt alig bírta életében saját mausoleuma építészeti részét is befejezni.

Valamint hazánk ugy a székesfejérvári templom is Mátyással dicsősége magas pontját elérte, ezután mindkettőre vészes idők jáltak, gyors léptekkel sietett mindkettő, a hanyatlás ösvényéhez. Nemsokára a nagykirály halála után I. Miksa császár foglalta el Fejérvárt, előhírnöke volt rabló csordája a nemsokára bekövetkezett török dúlásnak. A templom felgyujtva, kirabolva, romjaiban igen sokáig fennállott néma jeleként ama fájdalmas s szenvedéseknek, melyeken vele együtt a haza átment, néma jeleként amaz ősi dicsőségnek, mely benne ilte hálaadó ünnepeit egykor a multban.

Hattyuffy Dezső.

(Folytatása következik.)

Megyei.

A követválasztási mozgalmak körül előfordulni szokott rendellenességek megállása tekintetéből a járásbeli szolgabíró urakhoz következő alispáni rendeletek adattak ki:

I.

284. eln. Az országgyűlési követjelöltek zászlójának a község házában való kitűzése, gyakorta egyenetlenkedésekre, sőt vérengzésekre is okot adván, t. uraságoknak czennel meghagyom — hogy járása községeiben eziránt nyomban intézkedvén az előljárási jogokat felelet teher alatt szigoruan utasítsa, — hogy ott, a hol a választópolgárság több jelölt körül összecsoportul, — egyes képviselő jelölt zászlójának a község házában szándékolt kitűzését csak ugy és az esetben engedjék meg, ha a különböző pártok — valamennyi képviselő jelölt zászlójának a község házára leendő kitűzésébe s ott békében hagyásába önként belegyeznek.

Ott a hol több párt létezik s a választók egymás közt a fentebbi értelemben meg nem egyeznének, a községi előljárási — egyes párt zászlójának *önhatalmu kitűzésétől* annyival inkább óvakodjék, — mert előforduló panasz esetében, az okvetlenül beálló legszigorubb következményeket magának tulajdoníthatná.

II.

285. eln. Panaszok kerültek előmbé, hogy némely községek előljárási, az egyes követjelölteknek megjelenése alkalmával — a kellő rend, vélemény és szólás szabadság fentartása körül, nem azon erélyvel s nem is mindenütt azon részrehajlatlansággal járnak el, — mint azt hivatalos kötelességük magával hozná.

Felhivom uraságot, hogy a járásbeli előljárási jogokat haladéok nélkül utasítsa, miszerint a követjelölteknek községbeni megjelenése alkalmával — a gyülekezeti helyén *személyesen megjelenni*, a jelenlévőket rendre és csendre valamint minden zajos félbeszakítás, csendháborítás vagy személyes bántalmaktól tartózkodásra — befogatás terhe alatt — inteni szoros kötelességüknek ismerjék, mit ha tenni elmulasztának — illetve a rend és csendnek, a vélemény és szólás szabadságnak ezen rendeletem értelmében fentartása körül, erélyes és részrehajlatlan eljárás ki nem fejtése miatt — alapos panaszok merülneek fel: a nyomban beálló súlyos — körülményekhez képest azonnali hivatali felfüggesztésig terjedő — következmények ki nem maradnának. — Székesfejérvárott május 22. 1872.

B. Miske Imre, Fejérmegye alispánja.

Vadászati ügy.

Figyelmeztetjük városunk földtulajdonosait azon hirdetőnyelre, melylyel június 8. 9. 10. napjain teendő a fölötti nyilatkozatadásra felhivatnak: mikép gyakoroltassék a vadászati jog, és hova fordítottassék az ebből nyerhető jövedelem? Megjegyeztük, hogy 1872. évi VI. tezik értelmé szerint szabad vadászatra szolgáló területek többé nem létezhetnek, s így a földtulajdonosok ily irányu nyilatkozatai figyelembe nem vétethetnek.

A vadászati jogot szabályozó 1872. évi VI. tezik már f. évi mártius 15. től kezdve kötelező törvényerejű; de tudomásunkra sem nálunk sem a szomszédos megyékben nem történt foganatosítására intézkedés. Ünözöljük a város hatóságát, hogy gondját erre is kiterjesztette.

A megyéből érkezett tudósítások szerint a vadászati törvény ellenére boldog boldogtalan szabadon vadász — a legszigorubb tilalmi időben; sőt 30 és több

egyénből álló társaságok a németegyházi és szári erdősegeken át Komárommegyébe rándulnak s pusztítják az uraság által nagy költséggel gondozott vadat, — nemrég egy erdőkerület is úzbe vettek, s ez alig birt előlük egy sűrű bokor oltalmazó lombjai közé menekülni. A községek pedig a magán tulajdon ily sértéseinek akadályozására semmi segédkezet nem nyújtanak!

Még arról is értesítettünk, hogy május 18. ikán városunk piacán szarvashust árultak. Sajnáljuk, hogy az ezt szemlélt nem jelentette be a kapitányi hivatalnak; bátorokodunk ezen eset alkalmából kiindulva figyelmeztetni az ezen irányban felügyelettel megbízott hatósági közeget a vadászati törvény 10. §. a. b. 11. és 26. §§-ra.

Lövöldei ügy.

Néhány lövésztag sürgetésére mult számunk „Vegyes“ rovatába felvett megjegyzés ellenében felszólítottunk ennek oly értelmű helyreigazítására, hogy: nem a választmány, hanem az alapszabályok 17. §. rendelete alapján tartatik fenn a lövészkeret belső udvara kizárólag lövésztagok és vendégeik részére — lövésznapokon, pünkösöd vasárnapján nem a társulat, hanem csak egyes tagok által rendeztetett lövöldözés, tehát ez lövésznap nem volt. Megjegyeztett továbbá illetékes helyről, hogy a hatóság közbejárásán kívül is a főlövészmaster beszüntette a lövöldözést.

Az ekkép helyreigazított és mint kiemeltük több lövésztag sürgetésére felvett megjegyzéshez szabadjon néhány szót tüzni.

Részünkről nem tartjuk czélszerűnek, hogy a lövész társulat választmánya felügyeljen arra, vajjon a lövésznapokon megjelenők lövésztagok-e; mert ez oly kellemetlen functio, melynek teljesítését egy választmányi tag sem vállalná el; — de a jeggyeli igazolás is fölösleges. A lövölde helyiségében ugyanis meg van a lövésztagok névsora; ha tehát valakinek kétsége van valamely látogató lövésztagi minősége iránt: figyelmeltesse erre a lövész társulati szolgát, ki az illető nevének megtudása és a lövésztagok névsorának betekintése mellett a társulat zártkörűségi elvét érvényesítené.

A lövész társulat körén kívül álló közönség legkevésbbé sem fog ezért nehezeltelni; sőt kénytelen hálával fogadni a lövész társulat azon nagylelkű intézkedését, mely által tetemes áldozatok árán szerzett és ápolat helyiségeit a csekély számú lövésznapokon kívül egészen a közönség élvezetére bocsátja.

Nyilatkozat.

Kedves kötelességemnek ismerem, miszerint legforróbb köszönetemet tejezem ki mindazon t. jötevőknek, kik a fögimn. Önképző kör által folyó hó 25. én rendezett: „Kisfaludy Sándor emlékezeté“ című ünnepély alkalmával belépti jegyeiket magabaron kiváltani kegyeskedtek. — A nagyra becsült adakozók névsora ez: dr. Eltér József ur, Fejérmegyei tisztifőorvosa adott egy db. cs. aranyt; — fötiszt. Venzos Imre kanonok ur 8 nga tiz frtot; — Zuber József főispán ur 8 mltga öt frtot; — Pauer János cz. püspök ur 8 mltga öt frtot; — fötiszt. Liszy Lajos fögimn. tanár ur egy db. cs. aranyt; — t. Szelke Kristóf ur két frtot; — fötiszt. Gerlach Benő fögimn. igazgató ur három frtot; — br. Miske Imre alispán ur 8 mltga két frtot; — ft. Ereky Alfons fögimn. tanár ur egy db. cs. aranyt; — „Székesfejérvár“ szerkesztősége öt frtot; — ft. Fábán Sebők fögimn. tanár ur egy frtot; — ts. Steber Józsefné urhölgy egy frtot; — ugy szinte ts. Krácsyné s Nagy Pistáné urhölgyek, ft. Pellet Ödön, t. Szep-It Nándor, ft. Nyirák Sándor, t. Békefy György, t. Barcza László, ft. Pallér Kelemen és Károly Irén fögimn. tanár és Ribarich J. urak pedig jegyeikért fölülfizettek. — Hasonlókép őszinte köszönetet mondok a helybeli lövész társulat t. igazgatójának, és Szammer Imre nyomdász urnak a tett szívesességért.

A szegény tanulók nevében, — kik a tiszta jövedelemből (146 frt. 45 kr. és három darab cs. arany) tankönyveket kapnak, — fogadják a nemes lelki járvók az én legbensőbb hála nyilatkozatomat, a n. é. közönség pedig, mely oly szép jelét adá a fögimn. Önképző kör iránti érdeklődésének, legszívesebben köszönetemet!!!

Kelt Sz. Fejérvárott 1872. évi május 29. én.

Mészáros Amand s. k.,

fögimn. tanár, mint az Önképző kör elnöke.

A hosszutemetői kápolna építésére adakoztak.

(Folytatás.)

Zalay Alajosné asszonyság 3 darab aranyat, Pellet Ödön esp. pleb. 1 a. aranyt, özvegy Tar Józsefné 5 frtot, özvegy Menze Erzsébet 1 frtot, özvegy Gerstits Ferenczné 1 frtot, Palkovits Fáni k. a. 1 frtot.

Törvényszéki tárgyalási terem.

A székesfejérvári e. f. kir. törvényszéknek folyó 1872-dik évi június hó 4-ik és 5-ik napján reggeli 9 órakor tartandó nyilvános ülésében következő polgári perek fognak itélhetőzatal végett bemutattni.

Előadó: *Gergey Károly* tszki bír.

²³³⁷/p. 72. Ladi Istvánnak mint felperesnek — Ladi János alperes elleni köteles rész kiegészítése iránti pere
²⁷⁹⁸/p. 72. Rauscher Mária felperesnek, — Grünwald Móríc alperes elleni gyermektartás és járuléka iránti pere.

Előadó: *Eröss József* tszki bír.

³⁴²¹/p. 72. Horváth Imre felperesnek — Horváth József és érdektársai elleni törvényes örökrész kiadatása és járuléka iránt indított pere.

A székesfejérvári e. f. kir. törvényszéknek 1872. évi június hó alább irt napjain tartandó nyilvános üléseiben következő bűnügyek fognak tárgyalás alá venni, u. m.:

1872. június 10-én. Előadó *Gergey Károly* törvényszéki bír.

¹⁰⁶⁸/B. 72. Kudorelli György elleni emberölési bűnügy.

1872. június 13-án. Előadó *Eröss József* tszki bír.

⁹⁰²/B. 72. Somogyi István elleni súlyos testi sértési bűnügy.

⁸⁸⁶/B. 72. Kuzsel Márton és társai elleni tolvajlási bűnügy.

1872. június 15-én. ⁴³⁷/B. 72. Kovács János elleni súlyos testi sértési bűnügy.

1872. június 17-én. ⁶³³/B. 72. Lukács Károly és társai elleni tolvajlási és orgazdasági bűnügy.

Előadó: *Gergey Károly* tszki bír.

⁹⁰⁷/B. 72. Rotter János elleni gyújtogatási bűnügy, 1872. június 20-án. Előadó: *Eröss József* tszki bír.

⁵⁶¹/B. 72. Simon Dániel elleni veszélyes fenyegetési bűnügy. Kiadta: *Havas József*, tszki kiadó.

Vegyesek.

(Alapkö-letétel) május 20-án. Ámbár az előbbi napokban állandóan tiszta időt feltornyosult s veszélyes fenyegető, de szerencsésen elvonuló felhők, a rendkívül meleg és esendes napokat hideg szelek váltották fel, s a vihar által felkavart porfelleg sokaknak az ünnepélyen való megjelenését meggátolá, mind az által a hosszutemetői kápolna alapkövének letétele, f. hó 26-án, délután 5 órakor az e lapok mult számában közölt sorrend szerint, a nemes város minden rangu lakosainak jelenlétében, fényes ünnepélylyel vitetett véghez. Az okmányt, melyet a városi tiszt kar és képviselők testületéből ötvenheten sajátkezűleg irtak alá, tek. Juraszek Ferencz főjegyző ur felolvasván, az a henger üvegbe helyeztetett. Ugyan ide tétetett a városi képviselő testület összes névsorozata; a kápolna építésére adakozók névsora; az ünnepély nyomatott rendje a kápolna rajzával együtt; a most forgalomban levő ezüst és réz pénzemekből egy-két példány és a Venosz Imre apát s kanonok ur által ide szánt két koronázási érem. — A légmentesen elzárt üveg az alapkö üregébe bocsátatván, elhelyeztetett. Az ezüst malter kanál és kalapács használatával az ünnepélyt vezető Pauer János címzetes püspök által a szokásos vakolás megkezdetvén, a nemes város részéről tekintetes Novák Kálmán polgármester, Juraszek Ferencz főjegyző, Turják János tanács urak s többen a képviselő és bizottmányi tagok közül ebben résztvettek.

Kisfaludy-ünnepély. E hó 25-ikén a főgymn. ifjusága kegyeletes ünnepélyt rendezett Kisfaludy S. emlékezetére. — Az ünnepély a színház helyiségében tartatott meg, — melyre a legválogatottabb közönség jelent meg

A mű-orozat következő volt: 1) „Csatadal“ Huber Károlytól, melyet a dalárda sikerülten énekelt. — 2) „Emlékbeszéd“ Kisfaludy Sándor felett, Braun Bernát VIII. osztályu tanulótl; maga a beszéd szövege egyike volt a legremekebbeknek, — míg előadása vagy a rosz acustica vagy az előadó gyenge hangja miatt a terem távolabbi részén nem volt érthető. — 3) „A koldus asszony“ költemény Szász Károlytól, szavalta: Andrassy György VIII. oszt. tan. melyből noha a terem közepén álltunk, keveset hallottunk. Legsikerültebbnek mondható Szilágyi Ágoston VIII. oszt. tan. értekezése, tiszta és érthető előadási modorával „A légnymásról“, valamint Nagy Ödön VIII. oszt. tanuló, Szemere Pálnak „Vén csász“ című költeményének eredeti szavalata. — Az „Örök zsidó“ — Arany Jánostól — című költemény szavalója valószínűleg rekedtségben szenvedett, vagy a félénkség sodorta az egélyesség sóhajts terére, — pedig éles a különbség a lélekmeg hasonlítás és az egélyesség hangulata között. A dalárda és zenekar közreműködésükért, a közönség által meleg elismerésben részesítettek, sőt a dalárdának az „Étdal“ című dalt ismételni kellett, s annak karmesterét Janny József urat kihívásakor meleg éljenekben részesíté a közönség. — Végre, ki ugyszólván az estélynek mintegy terem-tje volt, s az ifjuság nemesbitése és a magyar nyelv emelése körül, páratlan buzgalma folytán hervadhatlan érdemeket vívott ki magának, *Mészáros Amade* tanár urat, a közönség zajos és szünni nem akaró tapsai megjelenésre bírván, — meleg és viharos éljenekben fejezte ki irántai rokonszenves elismerését és köszönetét a szép számmal egybegyűlt hallgatóság.

Majális. A keresk. ifjuság majalisa, mely mult csütörtökön megtartott, kitünően sikerült. A rendező

bizottság elnöke Schlamadinger Alajos, titkára Fel-mayer István ur ez uttal 3-ad ízben adták fényes jelét egy fáradszatos buzgalma, mint tapintatos eljárásuknak, mely a kereskedelmi vigalmakat időről időre keresetebbé teszi. A lövölde helyiségei zsufolásig megteltek, folyt a tánc nem csak a teremben, mely most az egyszer nagyon kiesiny volt a vendégek befogadására, hanem künn a szabadban is kiválóan kiviradt. Az első négyest 216 pár táncolt, mindkét zenekar kedvvel működött, a győztes azonban mint előre látható volt Radics lett, mert míg Kubik fiatal kezdő társulatával alig a közepszerőségig tudta vergődni, addig Radics társulata néhány kitünő darabot teljes ősz-hangzattal játszott, s dacára, hogy az elsőnek társulata 2 taggal több, mint az utóbbi, — játéka csak valamivel volt erőteljesebb.

Halálozás. A halál kiméletlen könyörtelensége egy szép reményre jogosított ifjut sodort a sirba Szűts Gedeon barátunkba, ki hosszabb betegeskedés után e hó 20-án hunyt el Abán. Széles körben, mint kedvesen ismert fiatal ember volt ismeretes. A béke és szereteteinek áldása lebegjen korán kiszenvedett hamva fölött!

Az időjárás pár nap óta ugyan hideg, szeles és ijesztgetős köpenybe fordította magát, azok a kellemes, s a természet élvezetere oly esábitólag hívogató derült meleg napok eltűntek s helyette a borus, az embert szobába záró napok jöttek elő. Tán a esehországi felhőszakadások, melyek a félországot tönkre tették s jelenben is víz alatt tartják, hűsítették meg a levegőt ennyire, s küldték el hozzánk is a kellemetlen időjárást.

Az eddigi bánásmód által elkényeztetett, földművelő suhanczok, kik rakoncátlanságaik által az egyes polgárok éji nyugalmát zavarták, a h. kapitány T. J. ur által, (mivel H. J. kapitány ur beteg volt) erőlyesen megfenyítve, illő szigorral büntetettek meg.

Baleset. Kisebkek közül való, de csak szerencsés dűlésnek köszönhető, hogy nagyobb baj nem lett belőle. E hó 20-án városunk polgárának Kr. N. neje saját fogatán kikocsizván, egy vaáli földműves, ki oda kőműveseket szállított, vigyázatlanana hajtás és ki nem térése miatt összeütközött fogatával, mely miatt a hintó feldűlt, s benne ülő urmó az ijedségen kívül csak lázt kapott, de a kocsis lába veszélyesen megsérült, a kocsi rudja ketté tört s a lovak pedig megsérültek. (A vaáli kocsin ült kőművesek állítása szerint a kocsi nem ütköztek össze! Szerk.)

Egy jómódú pesti kocsijáros 18 éves fia, ki apját egy hintónak olesó eladása által tetemesen megkárosítá, s ki feltűnően bőven költött, rendőrségünk által letartóztatott.

A jó ivóvíz tisztaságának fentartása és tüzesetek gyors elfojtása érdekében városszerző kihirdetett, hogy a kutak környéke mindenütt tisztán tartassék; valamint elővigyázati rendszabályként meghagyatott, hogy minden egyes gazda udvarán esőbörben vagy kádiban víz tartassék készen. Ugyancz alkalmossal a tanács mult évi határozata szinte kihirdetett, mely szerint a házak eleje a kellő szélességben 8 nap alatt murvával behorandó.

A nyomor mint bűnre vezető ut. Két ifju zínésznő Szuper társulatát elhagyván, a napokban városunkba jutottak s itt az éhség és nyomor által üzetve, egy felső-városi rosz hírű nő kezei közé kerültek, kitől azonban a rendőrség tapintatos kutatása kivált még elég korán megszabadították, s a mint a távirtdai tudakozásból ki létük kiviláglott, s ellenük semmi pa nasz nem tétetett, a hatóság által a kellő utasítás mellett szabadon bocsájtattak.

Ezüst tombola. A lövészegylet mulatságrendező bizottsága, a lövöldei közönség iránti tisztelete jeléül a f. évi június 2-án rendezendő tombola nyereseményeit Neuman aranyműves urtól vásárolt legtisztább ezüsből készült tárgyakból állította össze. Ugyanis az ambó 6 darab csemegéhez való ezüstnyelű kés; — a ternó egy saláta olló; — a quaternó 2 darab sőtartó massiv ezüsből; a quinternó 2 darab nehéz gyertartó; — a tombola egy három ezüst róka által tartott gyönyörű sütemény állvány. — Miután a bizottság ezen tárgyak kijátszása alkalmával a kártyák ára a régi maradván — biztos veszteségre dolgozik, ugy kedvezőtlen idő esetében június 9-ére teszi el az ezüst tombolát.

A megyei muzeum részére adott t. Fajt János ur egy Gordianus téle római ezüst érmét. E nyi ngi lelet. T. Perzsa Ferencz ur ajándékozott 110 darab római érmét. Nyakas régi római telepbbli lelet.

Lövölde. A f. évi május hó 26-án tartott lövöldözés alkalmával fegyverrel az első díjat nyerte Simli János 4-es, 2-at Hübner Rudolf 4-es, 3-at Deutsch Lipót 4-es, 4-et Valch Károly 4-es, 5-et Deutsch D. A. 3-as és a 6-at König Alajos 3-as lövéssel. Piszolylyal nyerte az első Simli János szeg, 2-at Hornyánszki Ágoston 4-es és a 3-at Stauber 4-es lövéssel.

A kereskedelmi ifjak önképző körének dalár-dája, működését mult vasárnap kezdé meg, a megjelent működő tagok száma meghaladja a 30 at. Utol-jára figyelmeztetjük a dalt kedvelő urakat, kik részt-venni óhajtanak, sziveskedjenek Vasárnap délutáni 1 1/2 órakor a reálskola I. osztályában megjelenni. Az énekpróbák hetenként kétszer, vasárnap délutáni 1 1/2

órától 1/23-ig s csütörtökön esti 9 órától 10-ig fognak megtartani.

Világkiállításra bejelentett, Kobány Mihály kisdedovó tanító Fröbel rendszeri gyermek-foglalkodtatás mellett létesült készítményeket.

Lapunkban hirdetett tehénfejő gép ezélszerúsége iránt kérdés intéztetett hozzánk; ha tehát arról valaki meggyőződött, igen lekötelezne tapasztalatának közlé-sével.

Gróf Majláth Kálmán Magyarország finanziaalis jogának megalapítása, vagyis a kamat quota végleges megszüntetése és az államadósság törlesztése tárgyában vasárnap délután 4 órakor a megyeház termében felolvasást fog tartani.

A bodajki választó-kerület baloldali érzelmű választói, az ismert író és publicistát Tóvölgyi Titust léptették föl.

A koldulás megszüntetésére a kapitányi hivatal, mint értesültünk a kellő erélylyel lépett fel; csakhogy ennek biztos sikere lehessen, az olyan uraknak, kik, hogy jótékonyasággyakorlónak látszassanak, tucatz számra szokták házuk elé gyűjteni az embereket, megszűnjük, — noha ő nekik jobban kellene tudni, — hogy a szentírás azt mondja, miként „ugy cselekedd a jót, hogy balkezed ne tudja, mit a jobb művel“.

Halálozás. Kovács Pál fűszerkereskedő, városunk köztisztvisletben állott polgára és bizottsági tagja május 29-én életének 68. évében elhalálozott, temetése 31-ikén délutáni 6 órakor beláthatlan résztvevő közönség kíséretében ment végbe. A kereskedő testület egy legjobb hírnévnek örvendett tagját, — a társadalom egy példás szorgalmu polgárát gyászolja benne! Béke porain!

Zene leend legközelebbi keddtől kezdve hetenkint kedden és szombaton, ha pedig e napokon kedvezőtlen időjárás akadályozná — szerdán és hétfőn, mindenkor este 8-tól 10 óráig a felsővárosi sétátéren. Köszönettel tartozik a közönség azon áldozatkész polgároknak, — kik e kellemes sétat helyet ezáltal még vonzóbbá teszik.

Színházunk építése iránti szerződések a lefolyt héten végelegesen megkötöttek és most már az építés a tervező építész vezetése mellett kezdetét veendő — A mellékhelyiségek jövő évi június hóban már a bérlők rendelkezésére fognak bocsájtatni; és 1873-dik évi téli idényen már az új palotában áldozandunk Tháliának.

A Vörösmarty sétatér igen gondos ápolásban reszesül B. G. ur által, ki az ültetvényeket virágokkal szegélyezte, s a szobor körül több virágcsoportozatot alakított. — Igazán gyönyörködhetik benne az ember! De nincs erre érzéke a kutyának! Legalább erre mutat azon tény, hogy naponként több e hű fajhoz tartozó házi (tehát nem kerti) állat (nem tudjuk ösztöntől-e vagy nevelés folytán?) steeples chase-t tart pázison és virágon keresztül, mely gyakran a romboló hatás nyomait hagyja hátra. — Ugy tudjuk, hogy az egész világon, hol gondozott ültetvények vannak, — ezekből szigoruan kizárják a kutyák; s ezt egyebütt tudják a kutyák gazdái — miért nem Fejérvárot is?

A talált régi pénzeket illetőleg, a belügyminiszter körrendeletet bocsájtott ki, melyben a törvényhatóságokat fölhívja, hogy figyelmeztessék a népet, miszerint az éremleletek vagy talált kincsek, melyeknek 1/3 része, ha értékük 150 frtot meghalad, a kincstartó illeti — valamint azok eltűkolása a pénzügyi hatóságoknak rögtön feljelentendők, mert eltűkolás esetében a megtalálók nem csak az őket megillető részt veszítik el, hanem azonfelül a bíróság belátása szerint súlyosabb megtorlásnak is kiteszik magokat.

Mérgezés halál nélkül. Scheinig Mihályné seregélyesi lakos, ki a szerencsenyi korcsmárossal a sárosdi gulyáról 2 borjut ellopott s e vétésé miatt a sárosdi börtönbe elzaratott, honnét ugyan megszökött, de városunkban pénzlopás gyanuja alatt elfogatott, bekísértetése előtt egy 1/4 meszelyes üvegbe egy csomó gyufát tett s arra pálinkát öntött, mit elkeseredésében meg ivott, azonban veszélyes bajt ezen öngyilkosságot ezélvő cselekedet nem okozott.

A beivárosi kisdedovóda e hó 29-én tartott majalisa ellen noha az ég borultsága s a felhők hulló cseppei összeesküdtek is, azért a lövöldei nagy teremben kedélyesen folyt le. — Azon szokás, hogy a kisdedek mulatsága után a nagyok szokták a majalist táncz mellett befejezni, ez évben elmaradt, mert másnapra a kereskedő ifjak vigalmára készültek a szép-nem felső rózsabimbói.

Gabona-ár.

Június 1-én. A. Ausztr. mérő. Tiszta buza 5.90, 6.—, 6.20. — Kétszeres 4.60, 4.70, 4.80. — Rozs 3.30, 3.40, 3.50. — Árpa 2.60, 2.70, 2.80. — Zab 1.80 1.90, 2.—. — Kukoricza 3.60, 3.70, 3.80.

Liszt-árak Mészáros K. és fiai

(péthi malmukból).

Szám: 0. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8 9.
fr. kr. 15.40 14.90 14.40 13.90 13.40 12.— 10.— 9.40 8.60 7.—

Bécsi súly „zsák ingyen.“

Vasuti menetrend.

Székesfejevárról Uj-Szöny-felé indul d. e. 10 óra 18 perczkor, éjjel 12 óra 9 perczkor.
 „ Pragerhof-felé indul d. e. 9 óra 27 perczkor, éjjel 12 óra 9 perczkor.
 „ Kanizsa-felé a vegyes vonat indul d. u. 2 óra 33 perczkor.
 „ Buda-felé indul reggeli 3 óra 58 perczkor, d. u. 6 óra 17 perczkor.
 „ Buda-felé indul a vegyes vonat 1 óra 19 perczkor.

Felelős szerkesztő: **Dieterich Szilárd.**

Nyilt tér.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, miszerint f. évi május havában itt megtelepedtem, s szolgálatomat készségesen felajánlván, szives bizalmokat kérem bátor-kodom.

Dr. Révy Ferencz,

orvos és sebész-tudor, s szülész a cs. kir. bécsi wieden közpórház volt II-od orvosa.

(Lakásom: belváros, szarka-utca, 127. sz. alatt **Farkas Imre** tisztartó ur házában.)

Eladó

szarka-utca 127. sz. a házmester-nél, felvilágosítást ad **Klökner Péter** könyvkereskedése is.

41½ akó valódi somlai bor 1827., 43., 46. és 55-ik évi, hordóval.

- 1 új pamlag, 2 kar, 4 támlásszékkal.
- 1 jó s könnyű gráci üveges-hintó, az üveggészlet levehető.
- 1 négy lóra jó istálló-készlet.
- 1 kocsimosó jó vasalt bak.

Egyedüli főraktár
 valódi amerikai varrógépekből
Wheeler és Wilson, ifj. Howe Elias, Anger, Aetna, Grower és Backer stb. gyáraikból,

5 évi jótállás, ingyen oktatással létezik

Schlesinger L., és társánál,
 Székesfejevárott, nádor-utca saját ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint minden

vasár- s ünnepnapon a rózsás-kertben

(ezelőtt Kenessey-kert)

tombola

igen csinos nyereményekkel rendeztetik.

Izletes étel- és itálról, ugymint jó szolgálatról gondoskodik

alázatos szolgáljuk

Lerf Ferencz.

Egy 6½ octávás jó karban levő zongora jutányos áron eladó.

Megtekinthető

Vierzigmann Györgynél.

Fischer Leopoldina vasuti hivatalnok özvegye, lakik égett-város 10-ik szám, kezdők számára zongorában oktatást ad a legkönnyebben felfogható módszer szerint, óránként 30 kr-ért.

KLÖKNER PÉTER, kiadó-tulajdonos.

H i r d e t é s e k.

Uj hasznos és **czélszerű találmány**
 a délamerikai **tehénfejő-gép**
 (magánfejő)

ára 7 frt. ostr. ért.

A délamerikai tehénfejő-gép **részvény-társulat** **kizárólagos vezérügynöke** **Magyarország részére**

Ehrlich J.,

Bécs, II. Praterstrasse 26.

A „magánfejő“ bővebb leírását magyar nyelvben az érdekelteknek ingyen szolgálja **Klökner Péter** úr könyvkereskedése Székesfejevárott.

Dem

Liebig'schen Kumys-Extract

von der Wiener Medicinalbehörde als **Heilmittel** anerkannt und von der Kraferer Gelehrten-Gesellschaft besonders empfohlen, gebührt nach dem übereinstimmenden Gutachten der medicinischen Facultäten der erste Rang in der Reihe aller bis jetzt gegen die Lungenschwindsucht gefannten und angewendeten Mittel. Derselbe heißt rasch und sicher: **Lungensucht** (selbst im vorgerückten Stadium), **Tuberculose** (Symptome: Bluthusten, heftiges Fieber, Athemnoth), **Magen-, Darm- und Bronchialcatarrh**, **Anämie** (Blutarmuth) in Folge anhaltender Krankheiten u. fertgefehten Mercurtalgebrauches, **Chlorosis** (Bleichsucht), **Asthma**, **Abzehrung**, **Rückenmarksdarre**, **Hysterie** und **Nervenschwäche**.

Pro Flacon 1 fl. öst. W. Flösten von 4 Flaconen ab bis zu jedem Duantum. Der Versandt nach außerhalb erfolgt durch die General-Depots

der **Kumys-Heil-Anstalten**

Wien, **Mariahilferstrasse 36.** Bern (S. Friedli jun.)

NB. Bisher ohne erfolg — mit Medizin — behandelte Patienten mögen vertrauensvoll mit dem Liebig'schem Extract einen letzten Versuch machen.

Árverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik, hogy néhai Grundböck Ferencz árvaít illető s a székesfejevári 632. sz. tjkönyvben foglalt 481. hrsz. a. ház — vagyis a régebbi zsinagóga, — folyó évi junius hó 10-én reggeli 9 órakor a városházánál nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár . . . . . 7400 frt.

Előlegül leteendő bánatpénz . 1000 frt.

A többi árverési feltételek alulírottánál megtekinthetők.

Kelt Sz.-Fejérvárott 1872. május 8-án.

Ujvári János m. k.,
 végrehajtó.

Szerencseajánlat.

Meghívás az állam által garantirozott **Hamburgi nagypénzkioldásra**, melynek nyereményei összesen 4 millió 724,800 markot tesznek.

Ez előnyös sorsolásban, melyben **csak is 60,500 sorsjegy játszik**, következő nyeremények vannak 1-ső nyeremény 300,000 mark avagy 100,000 tallér, egyenként 150,000 100,000 60,000 40,000 30,000 25,000. 3-szor 20,000. 3-szor 15,000. 4-szer 12,000. 1-szer 11,000. 8-szor 10,000. 9-szer 8000. 10-szer 6000. 26-szor 5000. 5-ször 4000. 53-szor 3000. 104-szer 2000. 215-ször 1500. 1200. 1000. 602-szer 500. 300. 200. 14,600-szor 110. 24-szer 100. 50. 16,222-szer 20. 15. 10 és 5 mark és ezek néhány hét alatt 7 osztályban bizonyosan kihuzatnak.

Az első nyereményhuzás hivatalosan ez évi **junius 19. 20-ikára** tüzetett s a sorsjegyek ára: 1 egész sorsjegy . . . 3 frt. 50 kr. osztr. ért. ½ sorsjegy . . . . . 1 frt. 75 kr. „ „ ¼ „ . . . . . 1 frt. — kr. „ „ és ezen az állam által garantirozott eredeti sorsjegyeket, (nem pedig tiltott igérvények) az ár bérmentes beküldése mellett a legtovább vidékre is elküldöm.

Minden résztvevő kap eredeti sorsjegye mellé az állam pecsétjével ellátott eredeti tervezetet, s a huzás után a hivatalos huzás-jegyzéket.

A huzások kifizetése s elküldése általam pontosan azonnal és a legnagyobb titokban eszközöltetik Megbízásokkal tessék bizalmasan fordulni

HECKSCHER SAMUEL senior,
 bank- és váltó-üzlettulajdonos Hamburgban.

ROTHSCHILD & COMP.

Eladása, vétele avagy feleserelése minden létező állampapírok, kötelezők, sorsjegyek, **vasuti-, bank- és iparrészvényeknek.** Beváltása a szelvényeknek, megbízások a börzére készpénzfizetés avagy 10 pr. előleg mellett kivitelnék.

Mindenemű sorsjegyek havi részletfizetés mellett 5 frittól fölfelé eladotnak.

20-ik rész
Opernring 21, minden huzásra érvényes **WIEN.** további utánfizetés nélkül

Cs. kir. austr. állam-sorsjegy 1839. 10 frt.
 Cs. kir. austr. állam-sorsjegy 1860. 8 frt.
 Cs. kir. austr. állam-sorsjegy 1864. 8 frt.
 Magyar-sorsjegy . . . . . 1870. 7 frt.
 Török vasuti-sorsjegy . . . 1870.
 (36 huzásra érvényes) . . . . 4 frt.

Kézi-cséplőgépek a legujabb szerkezet szerint egész vasból készítvék; könnyen kezelhetők és sokkal többet örölnek, mint mint bármely másfélék. — Ára 110 forintól kezdve.

Göpel-cséplőgépek munkálatra használva 1 vagy 2 ló által, szilárdan s tartósan készítve, csépel óránként 8—10 kereszt gabonát tökéletesen tisztán.

Ára Bécsig bérmentes szállítással, jótállás és próbaidő fentartása mellett 280 frt.

Írásbeli megkeresések a gépek gyári-raktárába:
Ph. Mayfart & Comp.
 Frankfurt a/M. címzendők.
 Ügynökök ajánlat folytán alkalmaztatnak.

Számmer Kálmánál, Sz.-Fejérvárott.